

Nr 334.

Godkänd av första kammaren den 2 juni 1930.

Godkänd av andra kammaren den 2 juni 1930.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående exploatering av Ladugårdsgärdet m. m. jämte en i ämnet väckt motion.

(Statsutskottets utlåtande nr 173.)

Till Konungen.

I en till riksdagen den 14 mars 1930 avlåten proposition, nr 252, har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för nämnda dag, föreslagit riksdagen besluta,

att Ladugårdsgärdets förestående exploatering skall handhas av djurgårdskommissionen samt att i avseende å kommissionens sammansättning och verksamhet m. m. skola gälla av departementschefen förordade huvudgrunder;

att under kommissionens vård och inseende skall snarast möjligt ställas hela det område, vilket jämlikt det år 1928 mellan kronan och Stockholms stad träffade avtalet skall i första hand läggas under stadsplan och exploateras, dock med de undantag ävensom med de modifikationer beträffande den omedelbara förvaltningen av vissa för statliga institutioner disponerade byggnadsområden, som av departementschefen förordats;

att, i den mån och så länge särskilda delar av exploateringsområdet disponeras eller användas av statliga institutioner för nuvarande ändamål, avgäld skall av dessa institutioner för ifrågavarande markområden erläggas till djurgårdskassan med nu utgående belopp intill dess Eders Kungl. Maj:t med hänsyn till områdenas inskränkning annorlunda förordnar, ävensom att djurgårdskassan skall efter i statsrådsprotokollet angivna grunder beredas ersättning *dels* för de genom den förevarande exploateringsverksamheten ävensom genom slutligt godkännande av de i proposition nr 178 till innevarande års riksdag framlagda avtalen djurgårdskassan frångående arrendeavgälderna, *dels ock* för djurgårdsarbetarbostaden Grindstugans bortflyttning; samt

att av de vid den av djurgårdskommissionen bedrivna exploateringsverksamheten inflytande försäljnings-, arrende- och andra medel skola täckas alla med exploateringsverksamheten förbundna utgifter samt före-

nämnda ersättning till djurgårdskassan, varefter återstående inkomstmedel skola i enlighet med beslut, som riksdagen meddelat eller må komma att fatta, disponeras i första hand för återbetalning av sådana förskott, vilka förutsatts skola täckas av köpeskillingsmedel vid markförsäljning å Ladugårdsgärdet.

I samband med denna proposition har riksdagen till behandling förehafat en inom första kammaren väckt motion, nr 322, i vilken i första hand yrkats, att fullmäktige i riksgäldskontoret erhålla i uppdrag att tillsätta exploateringskommissionen, i andra att majoriteten av ledamöter i kommissionen tillsattes av nämnda fullmäktige; och skulle ett bifall till huvudförslaget innebära följande ändringar i Eders Kungl. Maj:ts förslag:

att Ladugårdsgärdets förestående exploatering skall handhas av en av fullmäktige i riksgäldskontoret tillsatt kommission;

att — — — (lika med Eders Kungl. Maj:t) — — — förordats;

att — — — (lika med Eders Kungl. Maj:t) — — — bortflyttning; samt

att av de vid den av kommissionen bedrivna — — — (lika med Eders Kungl. Maj:t) — — — Ladugårdsgärdet.

Riksdagen delar departementschefens uppfattning, att exploateringen av Ladugårdsgärdesområdet alltjämt bör handhas av en för ändamålet utsedd kommission, djurgårdskommissionen.

I avseende å kommissionens sammansättning må erinras, att denna för närvarande utgöres av allenast två ledamöter men enligt Eders Kungl. Maj:ts förslag skulle bestå av tre ledamöter, till vilket antal kommissionsmedlemmarna för övrigt ursprungligen uppgått. För egen del vill riksdagen framhålla, att ifrågavarande exploateringsorgan är avsett att erhålla en ekonomiskt synnerligen omfattande och maktpåliggande uppgift. För att åt dessa ur olika synpunkter mycket ömtåliga tomtförsäljningsfrågor trygga det lämpligaste och mest allsidiga bedömande anser riksdagen, att åt kommissionen bör givas en ytterligare något vidgad sammansättning genom dess utökning med ännu en ledamot. Med beaktande av de synpunkter, som motionsvis anförts, har riksdagen funnit att denna fjärde ledamot bör utses av fullmäktige i riksgäldskontoret.

De markavhandlingar, varom här är fråga, avse betydande värden och skola pågå under en lång följd av år. För att riksdagen må tillförsäkras en tillbörlig kontroll över handhavandet av desamma, torde som ytterligare villkor för det generella försäljningsbemyndigande, som nu av riksdagen skulle lämnas, böra uppställas, att av Eders Kungl. Maj:t årligen för riksdagen framläggas en ekonomisk redogörelse rörande fortgången av exploateringen med angivande av skedda tomtförsäljningar, erhållna priser och uppställda köpevillkor, gjorda utlägg för anläggning av gator m. m. och övriga exploateringskostnader.

Departementschefen har ansett kommissionens befogenhet böra begränsas på det sätt, att prövningen av frågor av principiell art eller eljest större räckvidd förbehålles Eders Kungl. Maj:t. I anslutning härtill vill

riksdagen framhålla lämpligheten av att även andra ärenden av någon mera väsentlig ekonomisk eller annan betydelse, vid vilkas avgörande enighet mellan kommissionens samtliga ledamöter ej kan uppnås, underställas Eders Kungl. Maj:ts prövning.

Under återopande av vad riksdagen sålunda anför, får riksdagen anmäla, att riksdagen, i anledning av Eders Kungl. Maj:ts förevarande proposition och den i ämnet väckta motionen (I: 322), beslutat,

att Ladugårdsgärdets förestående exploatering skall handhavas av djurgårdskommissionen samt att i avseende å kommissionens sammansättning och verksamhet m. m. skola gälla de i statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden den 14 mars 1930 av departementschefen förordade huvudgrunder med de tillägg, som riksdagen ovan angivit;

att under kommissionens vård och inseende skall snarast möjligt ställas hela det område, vilket jämlikt det år 1928 mellan kronan och Stockholms stad träffade avtalet skall i första hand läggas under stadsplan och exploateras, dock med de undantag ävensom med de modifikationer beträffande den omedelbara förvaltningen av vissa för statliga institutioner disponerade byggnadsområden, som av departementschefen förordats;

att, i den mån och så länge särskilda delar av exploateringsområdet disponeras eller användas av statliga institutioner för nuvarande ändamål, avgäld skall av dessa institutioner för ifrågavarande markområden erläggas till djurgårdskassan med nu utgående belopp intill dess Eders Kungl. Maj:t med hänsyn till områdenas inskränkning annorlunda förordnar, ävensom att djurgårdskassan skall efter här förut angivna grunder beredas ersättning *dels* för de genom den förevarande exploateringsverksamheten ävensom genom slutligt godkännande av de i proposition nr 178 till innevarande års riksdag framlagda avtalen djurgårdskassan frångående arrendeavgälderna, *dels ock* för djurgårdsarbetarbostaden Grindstugans bortflyttning; samt

att av de vid den av djurgårdskommissionen bedrivna exploateringsverksamheten inflytande försäljnings-, arrende- och andra medel skola täckas alla med exploateringsverksamheten förbundna utgifter samt förenämnda ersättning till djurgårdskassan, varefter återstående inkomstmedel skola i enlighet med beslut, som riksdagen meddelat eller må komma att fatta, disponeras i första hand för återbetalning av sådana förskott, vilka förutsatts skola täckas av köpeskillingsmedel vid markförsäljningar å Ladugårdsgärdet.

Stockholm den 2 juni 1930.

Med undersåtlig vördnad.
